

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četr leta razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 6.

V Ptuj v nedeljo dne 7. februarja 1909.

X. letnik.

Lažete! . . .

Huda je beseda, ki jo na tem mestu izpregovorimo. Lažete, vi lažete! Kdo je to, kdo laže? . . . Mi se ne bodedo skrivali in tudi krinke ne bodedo vtikali na obraze. Ne, še enkrat povemo čisto javno in odkrito: Vi — vi lažete! . . . Prvaštvo laže! In pod imenom „prvaštvo“ razumemo vse one ljudi, ki barantajo s „slovenstvom“, kakor baranta judovski kramar s svojo robo ali kočevsar s svojimi pomeranci. Prvaštvo, — to je skupina tistih ljudi, ki si domišljujejo, da so smetana v posodi, medtem ko tvorijo po njih mnenju vse drugo ljudstvo le posneto mleko. Prvaštvo, — to je družba večina lepo oblečenih ljudi v cilindrih in fraku, ki mislijo, da jim bode ljudstvo le zato roko poljubovalo, ker znajo tako lepo „Kje domov mu“ ali pa „Lepa naša domovina“ zapeti. Prvaštvo, — to so gospodje, ki ti pripenjajo rdečo-plavo-bele trakove na prsa, ki ti pa obenem tvoje žepe izpraznjujejo in na tvoje ime dolgove delajo. Prvaštvo, — to je tista fina, s „slovenstvom“ polakirana gospoda, ki pošilja sicer svojo lastno deco v nemške šole, tebi pa brani nemški poduk in te imenuje „izdajalca“, ako bi ti s tvojo deco to naredil, kar naredi ona vsak dan z lastnim svojim otrokom; — to je tista gospoda, ki sili „v imenu domovine“ in bogve kaj še vsega, da kupuje tvoja žena blago pri nje, pa čeprav je blago slabo in cena visoka; — to je tista družba, ki te uči, da nalagaš krvave svoje prihranjene krajcarje v zakotnih „posojilnicah“ brez garancije in brez rezervnega sklada, medtem ko bi lahko ta denar desetkrat bolje in koristneje in zanesljivejše v nemški šparksini naložil; — to so tisti ljudje, ki zahtevajo od ljudstva vse zaupanje, medtem ko opeharijo z vsakim svojim dejanjem to zaupanje ljudstva. . . . Prvaštvo, oh Bog, napisali bi lahko mnogo, cele liste, ko bi hoteli označiti in oceniti to, kar imenujemo s kratko besedo „prvaštvo“.

Prvaštvo, — to je začetek in konec vse naše stajersko-koroške politike! Prvaštvo, — to je prokletstvo tega vbogega, pridnega, zapuščenega in zanemarjenega našega ljudstva!

Vemo, dobro vemo, da nas bodejo za te besede imenovali „nemčurje“ in „brezverce“ in „izdajalce“ in „Efijske“ in „propalce“ in bogve še kaj vse. A listem ne bodejo spravili resnice iz sveta! S praznimi posvahami in surovo neotesanostjo se ne spravi resnice iz sveta, — ne, resnici se lahko glavo odbije in vendar bode zopet oživila in zopet napredovala in zopet zmagovala. . . . In ta sveta, nepobitna, od vsakega poštenjaka priznana resnica je: — da je slovensko ljudstvo revno, izmozgano, izstradano, opeharjeno! Ali krivo je temu izmozganju in opeharjenju edino brezvestno prvaštvo.

Da, da, — veliki, milijone in milijone broječi narodi so že propadli in poginili vsled nezmožnosti in brezvestnosti svojih voditeljev, svojih „prvakov“, — in ravno tako bode pro-

padlo in mora poginiti slovensko ljudstvo, ako se ne bode otreslo svojih prvaških pijavk, svojih krvoločnih izkoriščevalcev.

To je prvaštvo!

In — vi lažete! Temu v prejšnjih stavkih razkrinkanemu prvaštvu smo vrgli besedo v obraz, da — laže! Seveda, seveda se nam bodejo ti devetkrat modri modrijani smejali — in nas bodejo ti ljudje, ki so za „slovensko stvar“ navdušeni, dokler se ne tiče to navdušenje denarnega žepa, zaničevali in tudi proklinjali. Ali vse to ne pomaga nič. Veliki učenjak Galileo Galilei je moral v sili preklicati svoje znanstvene nazore. On, ki je v znanstvenem prepričanju že pred stoletji tisto učil, kar je danes pribita resnica, on se je moral pokoriti pred ljudmi, ki niti pošteno brati in pisati niso znali, ker bi ga drugače po srednjoveškem receptu živga sežgali. Za trenutek je bila resnica premagana, ko je Galileo svoje prepričanje zatajil. Ali ko je ta veliki učenjak na smrtni postelji ležal, povedal je zopet, da ima prav in izpregovoril je krilato besedo: E pour si muove. . . . Iz smrtne postelje učenjakove se je dvigala zopet resnica in pokazala, da živi in hoče živeti in mora živeti. . . . Zato pa se mi tudi ne bojimo resnice in izpregovorimo jo, pa — če vse vrag vzame. Resnica nad vse, to nam je geslo! Kaj bi proti temu geslu smešno lajanje vaških psov? Resnica nad vse, — in kdor ni za ta program, naj odide v tabor — lažnikov. . . .

Vilazete. . . Prvaštvo laže! To besedo zakličemo i danes zopet iz novega svojim nasprotnikom v obraz. Lahko bi napolnili knjige z dokazi naše trditve. Da, cele knjige in debele knjige bi bile, ko bi popisali vse laži naših prvaških nasprotnikov. In pri temu pozabimo celo v krščanski ponižnosti na prvaške laži in na obrekovanja, ki se tičejo naših oseb. Kajti nam se res ne gre za osebe, temveč za stvar. Pljunki na naše osebe nas ne zadenejo, — blato, katerega mečejo na naše osebe in žalibog tudi na naše družine, — kajti pred prvaškimi obrekovalci nimajo niti žene in otroci miru — to blato pade na prvaštvo nazaj. V javnosti in v javnem življenju pa se gre v prvi vrsti za laž, ki se tiče vse te javnosti. Torej laž, ki se tiče vsega prvaštra, — laži, s katerimi se borijo vse celotne prvaške stranke. Te laži razkrinkati in pokazati in njih vpliv onemogočiti in jih ubiti, predno zamorejo kaj škodovati, — to smatramo za svojo nalogo, ki pa je obenem tudi naloga vseh poštenih ljudi.

In teh laži v prvaštvu, teh laži v prvaškem javnem življenju in hotenju in nehanju, v prvaških skupinah in strankah in društvih, — teh javnih laži je pač dovolj. Predaleč bi nas vodilo, ko bi jih vse ponavljali. Ali nekaj posameznih jih naj zopet omenimo. Desetkrat več teh prvaških laži bi lahko popisali, ko bi brskali rečimo v zapisnikih devetletnega dela „Stajerca“ in njegove stranke. Kar je „Stajerc“ in kar je njegova polagoma rastajoča in se razvijajoča stranka prvaških laži odkrila, to samo ob sebi bi že napolnilo celo knjigo. Ali mi nimamo pro-

stora v našem v vsakem oziru potrebnem listu, da bi se z vsem tem popečali. Zato naj iztgamo le par prvaškim lažem krinko raz lice! Kdor ima oči, naj gleda, kdor ima uho, naj poslušaj: evo prvaške laži!

1. Prvaške stranke — in sicer vse, naj se imenujejo potem klerikalne ali liberalne, — naglašajo med kmetiskim ljudstvom vedno in povsod, da so dobro „avstrijski“, da ljubijo „avstrijsko domovino“, da so „avstrijskemu cesarju udane“ itd. itd. — Vse to je laž! Kajti res je, da imajo vse prvaške stranke v svojem programu točko, da hočejo razkositi in razbiti to avstrijsko domovino, da hočejo združiti slovenski del Stajerske, Koroške in Primorske s Kranjsko, Hrvaško, Srbijo itd. v eno skupno „jugoslovansko državo“. Ko bi prvaki to odkrito priznali, bi se jim k večjemu reklo, da so — politični norci, katerim se pametni človek k večjemu smeje. Ali (ker prvaki ta svoj cilj skrivajo, zato jim lahko v obraz zakličemo: Vi lažete! — Vi prvaki lažete! Vi lažete, ko se delate za dobre patriote, medtem ko ste navadni sovražniki lastne svoje domovine. Vi lažete, ko hrepenite po medajlah in križcih avstrijskih, medtem ko si želite uničenje našega cesarstva. Vi lažete, ko vohunite za italijansko „iredento“, medtem ko sami niste nič boljši. Vi lažete, ko se pustite imenovati za ces. kralj. hofrate, medtem ko izpostavljate ob 60 letnici cesarjevega vladanja sliko srbskega smrkolina Jurčka. Vi lažete, ko pravite, da se borite za „slovensko domovino“, medtem ko vpijete „živio Srbija!“ . . . Ko bi bili vi prvaki pošteni, povedali bi odkrito: mi nočemo živeti v Avstriji, mi si želimo združenje s srbskimi kraljemorilci in črnogorskimi tatovi ovec. Tega odkritega, čeprav veleizdajalskega poguma vi prvaki nimate. Zato — lažete!

2. Vi prvaki hujskate ljudstvo, da ne sme svoje otroke v nemške šole pošiljati, da ne smejo njegove žene v nemških prodajalnah kupovati, da ne sme ljudstvo svoj denar v nemških denarnih zavodih nalagati, da ne sme z Nemci ali Nemcem prijaznimi ljudmi občevati, da ne sme nemške ali napredne časopise čitati, — sploh z eno besedo, da je vse škodljivo in nevarno in strupeno in pogubljivo, kar je nemškega ali kar le diši po nemškem ali kar je le nemštvu naklonjenega. . . . Dobro! Prav dobro! Res pa je, da vsi vrhovni voditelji prvaštra svojo deco v nemške šole pošiljajo! Res je, da nikdo ne more biti prvaški voditelj, ako ne razume nemščine. Res je, da mora tudi najbolj zagrizeni prvaški trgovec pri nemških tovarnarjih kupovati, ker slovenskih fabrik ni. Res je, da so v naših pokrajinah edino nemški denarni zavodi popolnoma zanesljivi, medtem ko so prvaške posojilnice večidel navadna sleparija. Res je, da so slovenski hofrati postali to le z nemško pomočjo. Res je, da bi vsi prvaški učitelji in uradniki in duhovniki še dandanes krave pasli ali gnoj kidali, ko bi „nemško ne znali.“ Res je, da plačujejo na Avstrijskem Nemci največ davka. Res pa je tudi, da plačujejo Nemci največ davka celo na Kranjskem, ki je gotovo popolnoma od prvakov podjarmljena dežela. Res je nadalje, da se je pametno, razumno kmētijstvo na Sloven-

skem razvil edino potom nemških knjig, nemških učiteljev in sploh nemške izobrazbe. Res je, da je vsa industrija, kar se jo nahaja na Slovenskem, večidel v nemških rokah. Res je z eno besedo, da so nemški trgovci, nemški industrijci, nemška šola, pravi učitelji slovenskega ljudstva. Da, učitelji na eni strani in denarni zalagatelji na drugi strani! Kdor tega ne prizna, ta — laže, ali pa — je bolan, v glavi, na možganih bolan.

Vi lažete! Rekli smo že v začetku teh vrstic, da je beseda huda. Ali za to se ne smemo brigati. Kajti ves naš politični boj, vse naše gospodarsko delo, vse naše delovanje in hotenje v javnosti nam dokazuje v vsakim dnevu, da se ne gre več zato, da bi — skrivavnice igrali. Prvaki se lahko med seboj prepirajo, češ da je eden ali drugi bolj ali manj „mlačen“ v narodnostni gonji. Ali vsi, vsi prvaki — lažejo. In tej brezvestni laži, ki je že toliko nesreče povzročila, mora biti enkrat konec. Kdor ima le iskrico sočutja za to zanemarjeno in izprežano ljudstvo, nam mora pritrditi, ko pravimo:

Proč z lažjo, proč z obrekovanjem in dvojno moraljo! Ali smo to, ali pa to! Proč s škodljivo lažjo!

Politični pregled.

Med Turčijo in Bulgarsko postajajo razmere vedno bolj napete. Na obeh straneh se oborožujejo in bati se je resnejših konfliktov. Vzrok nasprotja tiči, kakor znano, v tem, da je bivši bulgarski knez odložil kneziški in sprejel kraljevski naslov. S tem je raztrgala Bulgarija zvezo s Turčijo, do katere je stala doslej v nekakem podaniškem razmerju in kateri je morala tudi gotove doklade plačevati. Turčija zahteva zdaj od Bulgarije večjo odškodnino in sicer je zahtevala najprej 150 milijonov frankov. Kakor se poroča, hoče pa Bulgarska le 82 milijonov plačati. Ni torej izključeno, da bode prišlo na Balkanu vkljub avstrijsko-turškemu sporazumu do prelivanja krvi.

Dopisi.

Iz Levanjc v pesniški dolini. Mnogo se je pisalo od ptujskega okrajnega zastopa, in predbaciva se mu da velike doklade nalaga in dolgove dela. Koliko koristnega za okraj je pa storil od tega se ne govori. Kdor ima možgane v glavi, mora spoznati, kaj je okrajni zastop po njegovem načelniku Ornigu v 4 letih napravil. To je kratki čas in ako se premisli, da poprejšni okrajni zastop vsih 18 let njegovega delovanja ni nič in današnji pa v prid javnega prometa toliko storil, da mora vsak in največji sovražnik tega priznati in njegovemu načelniku Ornigu v srce hvaležen biti, da se je toliko v 4 letih napravilo. Le z delom se kaj doseže; koliko dela so dale ceste, kolikrat se je vozil g. Ornig in žrtvoval čas in denar, da se je vse v redu izvršilo. Hvaležni smo okrajnemu zastopu in njegovemu načelniku Ornigu, da je okrajno cesto skozi Velovlek, Levanjce in Destince po lepi pesniški dolini zgotovil in da imamo dobro zvezo na vse kraje. Dolgo let smo prosili in čakali za to cesto, pa še le gospod Ornig se je usmilil čez naš kraj in potrebne korake storil, da se naša težko pričakovana želja spolnila. Koliko koristnega se je v ptujskem okraju za javni promet pod današnjim okrajnim zastopom storilo, pogledimo na desno ali levo stran Drave. Pogledimo si novo okrajno cesto v vrbanjski fari skozi Janžovce, Jiršovce, katera dalje v Ragoznico k sv. Rupertu lenarškega okraja pelja, leta in leta prosijo prebivalci kmečkega okraja za to cesto, ali le pri obljubah je ostalo. Lansko spomlad je ptujski okrajni zastop svojo progo zgotovil in še le ko so lenarški prebivalci, lenarški okrajni zastop hudo nadlegovali in dregali, so začeli nekaj od ptujskega okraja naprej proti sv. Rupertu delati, ali kaj, nekaj blata so nakopali na cesto in jo kakor bo tista ko bo spomlad ali deževno vreme nastalo. Ptujska cesta je ravna kot železnični tir in veselje je po nje potovati. Kmet rad doklade plača, samo da se dobro in varno vozi. In zdaj ko so se potrebne ceste zgradile, zdaj

lažejo in obrekujejo prokleti prvaški rogovileži na najnesramnejši način okrajni zastop in hočejo ljudstvo razburiti in kar je svitelega očrtni. Sramota za take hujskače. Zdej bo se ljudstvo od teh Judežov lovilo, vse se jim bo obetal, pa se ne bode vjelo v to hudiceve zanjke. Zakaj se pa bo ljudstvo lovilo? Volitve za okrajni zastop se bližajo. Tedaj pozor, ne pustite se kmetje zapeljati od rogovilskih prvakov in premislite, kaj dobrega je današnji okrajni zastop pod vodstvom njegovega trudopolnega velezaslužnega načelnika Orniga storil in bomo mu iz srca hvaležni za vse. Ljudstvo pa se naj zdrži in pri prihodnjih volitvah, katere se bodo v kratkem vršile, današnje voditelje okrajnega zastopa, kateri so najzvestejši in odločnejši naprednjaki izvolili. Ne udajmo se prvakom!

Iz Dornave. Prihodnjo nedeljo namerava biti tukaj prav izvanreden dan veselja. Prirediti se misli namreč v šolskem posloppu (!!) nek „teater“ ali boljše rečeno sejem zastarelih devic. Zbrale so se namreč nekatere device, ktere so že zdavnej prekoračile postavno dobo mladih let, ter jih je prednica nekako tako-le nagovorila: Drage tovarišice, dosedaj sem še zmiraj imela tolažilne besede za vas in upala, da se vendar v kratkem kateri mladenič ktere od nas usmili; ker pa se še tačen vedno bolj približuje, brez da bi kdó za ktero vprašal, napravimo sejm, saj se tedaj sejni že za vsako sorto napravljajo, da se tem lažje izpeča zastarelo blago, ter to ljudem naznamo da bo „teater“; na ta način privabimo mnogo oseb, kteri bodo naše vitke postave in našo spretnost občudovali, ter je na ta način mogoče da lahkomišelnice mladeniče spodlezemo, kteri se za mlajše boljše brigajo kakor za nas. Naglas sem se pri zadnjih besedah zasmeljal, ter jih s tem opozoril, da sem vse slišal; in huda bi mi predla, ako bi jo še v pravem času ne odkuril. Mislim sem pa: Srečen fant, srečnejši še mož, kteremu bo žena pri najslabši volji „teater“ zašpila!

Cirkovce - Stragorjce. Dopisniku v „Slov. Gospodarju“ z dne 14. jan. št. 2, naj bo povedano, da tisti dvojezični poštni pečat kakor on piše, je kar čez noč izginil; najbrž ga je on ukradel, ker ve da je čez noč izginil. Na drugi dopis „Slov. Gospodarja“ z dne 21. jan. št. 3 pa se mu zagotavlja, da je še škoda za onega Waldhauserja, ker ko bi njega ne bli zaprl, bi on vse dolgove P. ov katere imajo pri raznih obrtnikih iztirjal. Heil narodna školjska požarna bramba z nemško komando!

Veržej. Komaj je izšla druga št. „Slov. Gospodarja“, je dopisun sramotno napadel nas naročnike in naš kmečki list „Stajerc“ in je očital, da si mi lahko za manjši denar kupimo drag časniki. Mi si naročimo časnik, katerega si mi hočemo in kateri je nam v korist, in ne beramo za denarje, kakor vi in vaš dopisun. Za vas vsako nedeljo pobira po cerkvi g. župnik in potem vsi tisti denarji, gozdo škodo plačujete. Dalje se je pohvalil dopisun, kak ste se pokazali pri veselici dne 3. t. m. Vi ste ta dan imeli gledališčno igró, in dobro sta pokazala dva fanta vašo sliko, kako sta se za nevesto pretrepala v Rozmanovi krčmi. Dalje je pohvalil dopisun diletantino Juliko Seršen, kako je v Rozmanovi krčmi pobirala za obmejne Slovence! Vi imate „obmejne Slovence“, ki sta že 10 let dolžna občinskemu predstojniku kovaško delo. Molčite, dopisun, in ne govorite, kako bi radi posojilnico ustanovili in celo naše tžanstvo ob beraško palico spravili. Vi imate posojilnico prvo v Rozmanovi krčmi in drugo pri Alojzu Fekonji. Vaši advokati dobro pobirajo v vaših posojilnicah od vas denar in posebno pa vaš šrihar, kadar k vam na kolone hodi in svoj trebuh napolni da vam potlej pod nos fige kaže. Opazovalec.

Sv. Marjeta Dplj. Ako hočes od daleč ptička spoznati, moraš ga slišati peti. Tudi v št. 6. od 13. januarja 1909 „Naše straže“ je neki ptiček skoval in zapel pesem o podpisaneu. Predbacia mi da ponemčujem Marječane. Kak se moti! Ponemčujem ne, a podučujem jih na njih željo v toli jim potrebni, a dopisunu zopni nemščini. Kar se tiče dragega mi umrlega tovariša g. Goloba ne izgubim besede. Sram bi me pač bilo, ako bi se mi bilo mesto nadučitelja pod takimi okoljstvi podelilo, kakor se je podelilo mesto dopisunu „Straže“. Si se ti nesramni, podli obrekovalec na to pri tvojem omenjenem spominu

na tvojo preteklost tudi spomnil? Če ne bodem, ako ne miruješ, v prihodnji štev. „Jerca“ jaz eno zapel, da bodejo Marječani strmeli. Buteč si le moj dragi dopisun. Šola taka ne more biti narodna, a pouk se mora vršiti na narodni podlagi. Kar se tiče moj poučevanja si pa prebadaš, da bi ti o njej sodil. Kar si kvasil o nemškem pozdravu je taka laž in oslarija, da se ti vse marječke kn smeji. Te ne oblije rudečija? Vedi pa da im sinčka, katerega materin in očetov jezik je nški in pri katerem se znaš tudi ti še nam nemščine. Ker pišiš o veronauku vedi, da pred c. kr. komisijo naredil skušnjo za poučevanje verouka in da sem torej zmožen tudi tej stroki poučevati. Tikoč se predpisovanja nih ur kaplana, pa tebe ne bodem vprašal, je moja dolžnost kot nadučitelj. Kajti tudi se ne bojim nobednega kaplana. Jezi te, sem pisar občine Podova. Dobro vem, kam tace moli! Podova ti je prenapredna. Kaj Fantič le jezi se! Me veseli! V marječki ob pisave ne prevzamem, ker sem slišal v „lepem“ redu se vse nahaja. Kar se tiče mo časa vedi, da ga znam bolje porabiti v občini in samo svojo kakor ti — ki te je k prva briga. Aug. Achitsch, nadučitelj

Na gori Pevec na Koroškem. Vlak kroži proti slednjemu kolodvoru, midva; ljubi „Stajerc“ pa jo zavilja z balončkom na goro, pod kak donijo mile pesmice naprednega pevskega društva „Planinske cvetlice“. Trg tu spodaj se menj dopade. Akoravno sitni prvaki tudi tukaj šajo kaliti ljubi mir in razušiti dosedajno nost, vendar se mora reči, da stoji v sredi vednih tržanov močan steber nemške kulture, katera razsvetljuje in oživlja prebivalstvo v okolice. — Še malo bolj na kvišku jo šravi — tako in zdaj je poljubil balonček vrhe večega „Pevca“. Aa — kako lepo za okoli dati — ja Cvetlična dolina je krasna dol Glej veliko „Drago“, kako mirmo valovčka prej proti spodni vasi, kjer se ji dve plani hčerki veselo pridružiti. Črez eno teh vodice most, ki je postavljen tudi zato, da nek otroku ni treba bresti vode, kadar ga pr oče pošlje v sosedno nemško šolo. Ljubi „jerc“, le poglej ga, kako veselo maha proti Zdi se mi, kakor bi imel na torbici zapis N. N. Schüler der deutschen Volksschule in Ljubi „Stajerc“, tu je dokazano, kako va skrbijo nadprvaki za svojo lastno deo. Pošjo v sosedno — trdo nemško šolo, domačo sko šolo pa poslovenijo kolikor je mogoče, da bi se ondtni šolarji (otroci ubogih, imenitnih ali pa od prvakiš posojilnic odvstarišev) le malo ali pa nič ne priučili nemšč jezika. Prvaški duhovniki in prvakiš vodite občinski, deželni in državni „kamri“, vsi v dobro nemško. Ja brez nemškega jezika bi vsi prvakiš duhovci ne mogli opravljati svoje službe in brez nemščine, ki je eden najimenitnej svetovnih jezikov, bi nobeni prvakiš poslanci ne mogli se sporazumiti z nemškimi in drug poslanci. A vkljub temu mrzi sebičnim voznim prvake kočije, da bi slovensko ljudstvo nemško znalo. Obnašajo se tako, kakor t „tovarnar“ prvakiš častnih članov, ki je deklici takole zapel:

„Deklica moja,
Ne bodi tak svoja,
„Narodna“ šola ni za tebe,
Priskrbeli smo jo le za prvake tre-
Deutsche Schule im Nachbarort,
Solche besuche nur immer fort,
Die deutsche Sprache ist für dich recht

wichtig,
Darum lerne sie in F. recht tüchtig!
Ljubi „Stajerc“, zdaj si slišal, kakoršno pojejo viši prvaki na tihem in zakaj da zati slovensko-nemške šole in jih želijo nadomeš z prvakišmi učilnicami. Kolikokrat sem opazoval javno prvaško djanje in nehanje, vsikrat sem pazil, da držijo veliki prvakiš mački svoje koplje le na to prokletu sebičnost:

„Njim vse — ljudstvu nič,
Prvakiš patrijem — nemško omiko,
Prvakiš plebejem — nazadnjaško politiko!
Prihodnjič dalje
Na Karlovi gori. Kdo bi raz tega vsaj a hvaležnega hriba ne hotel malo pokukati

dol v „Spodnji svet“? Hribolazci potrebujejo nekaj ur do vrha. Ljubi „Štajerc“ midva pa odriniva balonček od „Pevca“ po zračni črti naravnost proti „Karlovcu“ in ako naju kaki prvaški veter ne bo zaviral, kmalu bova tam. Tudi na tej višavi so nastavljeni znani fotografi svoje čarobne instrumente — ali tudi Lipe ne vema. Dobro bi bilo ko iz fotografiral enkrat vse pravaške „hribolazce“ bi Sel, Šmarjeta, Glinj, Slov. Plajberga in drugih sosednih far, ktere mlečozobi prvaški študenti v „črno goro“ vabijo in jih z ničvrednimi časopisi „futurajo“. Ker ni zapaziti Lipeja, pa nastaviva najine „perspetline“ ne okoli. Vidiš ljubi „Štajerc“ tam pod Košuto ležijo visoke Sele. Blizo Mažeja je postavljeno štanđ nekega „žrebljarja“, ki črno-prvaške „žreblje“ kuje in jih pri vsaki priložnosti svojemu prijatelju v glavo zabija. Šmarjeta je tudi malo na grčici postavljena. Zraven nje stoji črn vrh. Ljubi „Štajerc“ to ti pa vendar ne morem povedati, jeli Šmarjeta ob času državnih volitev črnemu vrhu ali pa župniku na ljubo — v večini le črno volila. Tudi to mi ni znano, kdaj bo Jozef Ratislav z ljubljanskim mešetarjem zopet v Šmarjetu priromal, da bosta z Metodovim grošom — prvaški otroški vrtec k farovžu prizidala. Ljubi „Štajerc“, danes poglejmo še v Glinje. Ta vas bode kmalo beli „Iblani“ podobna, saj že polagajo po ulici kámenita tla — le tako naprej — občina pa se joka, ker so naredili prvaki velik nepotreben dolg. — Šolo so pa tudi tako popravili, da ima zdaj napis „ljudska šola“. Ljubi „Štajerc“ ali bi ne bilo bolje, da bi Glinjčani le „Volksschule“ postavili? Ne, ni tako! Ako bi Glinjčani „ljudske šole“ ne imeli, potem bi se tudi „visoka prvaška šola“ na Trati kmalu podrla. — Starejši spijo in spijo v prvaštvu in mislijo, da so srečni, ker imajo samo „Ljudsko šolo“ in ne tudi „Volksschule“. Njih odrasli otroci jih bodo pa vendar zbudili, ker bodo občutili, da je bila sedanja prvaška gonja slovenskemu narodu le velikanska sleparija. Prihodnjic dalje.

Sv. Marjeta v Rožni dolini. Pomolzli so na dan Sv. Stefana naše modernjake doktor Müller in njegovi prijatelji in lepo svoto denarja iz naše občine odnesli. Kšeft mora tej gospodi že zelo slabo iti, da so prisiljeni bili na naše strne grete pri ovce striči. Temu se ja ni začuditi, saj so ljudi v Glinjah in na Trati od svojih ljubih „bratov“ že tako izprešani, da z nobeno prešo ne dobijo več vinarja od kmeta. Seveda za lep denar gospodi tudi na gore plezajo, in dobri pastirji že vejo kje so še morebiti kake neostrizene ovce. Zakaj so prišli ti gospodi po naših strmih klancih? Rekli so svojim pobožnim poslušalcem, da je pri nas ustanovitev Ciril in Metodovega društva „silno“ potrebno in pravili so nam tudi v kaki čudni bedi so njih „bratci“ na Kranjskem. Kaj hoče to društvo doseči? Pravijo nam „slovenske šole“! Dobro! Mi pa pravimo nam to: ali so slovenske šole v resnici potrebne, naj jih nam potem dežela ali pa država da, saj moramo mi kmeti dovolj dače in umlog za šole plačevati, če pa te šole niso potrebne, nam pa tudi ni treba denar iz žepa pobirati in za dohtarje ali pa druge mlade hecarje skrbeti. Mi vprašamo naše modre glave, ki slovensko šolo hočejo: Koliko naših ljudi je šlo svoj kruh na Kranjsko iskat in je potrebovalo ta novi slovenski jezik, katerega vi hočete našim otrokom naučiti? Povejte nam to, in potem bomo mi vam tiste naštel, kateri so z vašo zaničevano nemščino svoj kruh prislužili. Če moje otroke dam nemško se naučiti, še ni treba zavoljo tega moj materni jezik in moje mati zaničevati ali se nje sramovati, pa jaz mislim da smo mi stariši dolžni naše otroke tisti jezik dat se naučiti, s katerim bodo bolj lahko skoz življenje prišli in da njim ne bode treba tako trpeti, kakor moramo mi. Seveda za kranjske dohtarje v Celovcu je dobro, če nobeden ni več nemščine, ali kaj hočemo tisti drugi početi, ki moramo naš kruh po svetu iskati? Bojo nam, če enkrat pridemo v revščino tisti ki zdaj tako lepo okoli naših žepov hodijo, morebiti pomagali? Gotovo ne, siromaka nobeden ne pozna! — Tri bistre glave iz naše občine so temu društvu po 20 K darovale! Prav, če ima nekdo preveč denarja, naj ga odstrani! Mi smo samo radovedni, koliko bojo ti možaki darovali, če bo prišel

„usmiljeni brat“ za bolnike ali pa kdo izmed naših domačih ljudi pobirat za revne šolarje ali za druge domače siromake. Če dajo za tujce po 20 K, bode za domačine gotovo „fufegar“ padel! — Šmarječani! Če pride Čopčov Folti pobirat in plaziti okoli vaše tošnje, povejte njemu naj gre najprej med tiste dohtarje ki od naših denarjev živijo in katerem se 20 K ne bo poznalo. Mi kmeti smo sami taki reveži da smo sami najbolj kake podpore potrebni! Če pa hoče kdo v resnici kaj dati, naj položi ta dar našim domačim siromakom na oltar, in ti bodejo njemu več hvale vedli, kot tisti, ki nas samo poznajo, dokler nas potrebujejo!

Jesenice na Gorenjskem. Osemrazrednico slovensko ljudsko šolo zahtevajo Jeseničani, z katero jeseniško univerzo bo pa tesko kaj. V sled tega si je dovolil okrajni šolski svet razpisati ogledno komisijo na dan 28. januarja t. l. Da bi Jeseničani Savčane na lim spravili in jim usta zamašili, so predlagali pristni jeseniški politiki, znani dr. Kogoj, fajmošter Zabukovec, krojač Čebulj in pa penzionirani poštar iz dežele Lojze Schrey, da se naj nova osemrazrednica zgradi med Jesenicami in Savo, tedaj tik Save na parcelah, katere so last kranjske obrtne družbe. Ker imamo na Savi dve tretini šolskih otrok, smo nam hoteli gospodje iz Jesenic, dobjo srce pokazati, s tem da nam hočejo napraviti novo šolo na meji industrijskega kraja Sava recte Jesenice-Fužine! Pa glej, kako so nas ti gospodje za nos potegnili! — Ko smo prišli na imenovani prostor, kateri ima pač najlepšo lego za šolo v celih Jesenicah, so nam gospodje hrbet pokazali in zahtevali, da se mora nova šola na Žalah zgori Jesenic zgraditi!! — Pa kaj še, državni inženir jim je prečrtal ta njih program s tem, da je spoznal prostor na Žalah kot popolnoma nesposoben za šolo, vsled tega so se gospodje modrijani do celega blamirali! Ko je naš občinski svetovalec Anton Pongratz previdel, da se gospodje iz nas samo šalijo, ker je sedaj predpust, je potegnil ojstri meč in zahteval, da naj vlada še letos že nam pred 5 leti dovoljeno in pravomočno postalo 4 razredno šolo na Savi zgradi, katero šolo so nam Jeseničani samo na umetni način do danes zabranili. Velika neumnost in bedarija bi bila, da bi se mi, kot največji davkoplačevalci, vedno morali pustiti teptati od Jeseničanov in predpisovati, kaj da imamo v raznih potrebščinah ukreniti!!? Časi so minuli, panslavisti, in še lahko tisočkrat napravite šuštarja ali žnidarja za jeseniškega regenta, s tem nas še ne boste pod klop spravili, imamo še druge gospode na strani, kateri več vedo, nego Vi! — Kaj bode še v šolskemu vprašanju ukrenil naš svetovalec Anton Pongratz, to je še tajno, a toliko Vam še danes lahko povemo, da iz Vaše moke ne bo nič kruha. Šola bo tam stala, kamor jo bomo mi postavili! Capito? Pa še nekaj, gospod fajmošter Zabukovec. Vi nas v Slovincu vedno z nemškutarji pitate, to je od Vas tako puhlo in podlo, da je vse graje vredno, to tudi Vaši politiki prav nič pomagalo ne bode, ako ste Vi kranjski Janez, je drugi še tudi lahko kranjski Tone! — Pa v tem oziru se pač ne bomo z Vami pričkali, zapomnite si pa, da Vas samo še nemška politika na Jesenicah drži. Nemec je imenoval slovenskega krojača za regenta na Jesenicah, Nemec je zgradil tovarno na Savi, Nemec daje še do danes kruh slovenskemu delavcu na Savi in skozi Nemca je tudi Vaša možnaja hogata postala na Jesenicah. Da bi bilo le še veliko Nemcev podjetnikov na Kranjskem, potem bi se v Ljubljani malo voznih listov za Ameriko prodalo. Ako Vam pa ni všeč da slovenski delavec na Jesenicah nemški kruh je, se tem tudi lahko kmalo odpomore! Mislimo da nas zastopite! Danes teden na svidenje! — Več slovenskih delavcev na Savi.

Slike iz Brežic na Savi.

I.

Brežice, — kraljestvo novega odrešenika štajerskih Slovincov, velemodrega in velekorajžnega dr. Ivana Benkovič! Lepo mestece, prijazna in čedna, da je veselje. Sicer ležijo Brežice na trojni meji: Štajerska, Kranjska in Hrvatska se dotikajo tukaj. In vendar ni bilo doslej v Brežicah ničesar čutiti o prvaškemu hujškanju, ki ga razširja Kranjska v sosednih de-

želah, kakor razširja gnila bula smrad v svoji okolici. Tudi ni bilo v Brežicah še ničesar čuti o udomaćenju hrvatskih razmer, o zatiranju enega Khuen-Hedervaryja ali barona Raucha, o korupciji v javnosti in javnih zastopih. Z eno besedo povedano: razmere v Brežicah so bile doslej — štajerske, to se pravi: poštene, odkrite, prijateljske...

Ali privandral je iz Kranjske možic, ki je hotel v svoji pogumnosti kar čez noč te razmere predrugačiti. Ta možic je sicer v svoji mladosti prisegal, da „postanelahko vse, samo klerikalec ne“. Ker pa je klerikalstvo jako pametna struja, ker se klerikalno „prepričanje“ imenitno obrestuje, zato je postal i ta kranjski možic — prvaški klerikalec. Ime tega možica je — dr. Ivan Benkovič, advokat, državni poslanec in bogve kaj še vse.

Dr. Ivan Benkovič je prišel torej v Brežice in čutil v sebi nakrat nalogo velikega reformatorja ter odrešenika. Čutil je nakrat v svojih prsih, podobnim kurjim prsam, nagon k pomoči. Vedel je nakrat, da sicer njegova advokatska pisarna ne stoji posebno dobro, da bi ji pa morda ne škodovalo, ako bi postal on — vodja in odrešenik slovenskega ljudstva.

Tako je pričel mali prvaški advokat dr. Benkovič v Brežicah svojo politično in sploh javno „karijero“. Tako ni bil več znan kot imetnik precej klavirne odvetniške pisarne ali pa ženin gospice natakarike, temveč kmalu je zaslovelo njegovo ime tudi kot ime voditelja „svete slovenske stvari“, „čiste katoliške vere“ in „kmetskega programa“. Da, da, — Benkovič je postal nakrat patentirani slovenski rodoljub, vzorni katoliški kristijan in vneti zaščitnik kmetov. Mi smo celo prepričanja, da bi slovensko ljudstvo že davno poginilo, da bi katoliške vere že davno ne bilo in da bi kmetje že davno iz zemeljskega površja izginili, ko bi — dr. Benkoviča ne bilo. Ali hvala Bogu, on je prišel, on, ON je prišel in vse je zato rešeno. Cel Benkovičeva „karijera“ je s tem rešena...

Gospodine dr. Ivan Benkovič je imel sicer pri vsemu temu precej smole. Semtertja se mu je kaj neprijetnega zgodilo. Postal je sicer državni poslanec po milosti kaplana dr. Korošca. Ali prišlo se ga je tudi neprijetno ime — doktor Cvenkanič, ki mu ga je dalo kmetsko ljudstvo. In celo pasji bič mu je zažvižgal okoli ušes, — pasji bič, ki ga je držala slovenska roka...

Ta dr. Ivan Benkovič postal je torej prvaški odrešenik v Brežicah in sploh v celotnem brežiškem okraju. In ako pustimo vso šalo ob strani, moramo odkrito reči: Benkovičeva politika temelji v najbolj brezobzirnem hujškanju in zatiranju, vsa njegova politika ni nič drugega, nego grdo zaničevanje postav, grda — strahovlada.

Tej strahovladi prvaka dr. Benkoviča, mora biti enkrat konec: njegov terorizem se mora zlomiti, njegov vpliv mora ponehati. Dokazati se mora enkrat vsej javnosti, da tudi Benkovič ni prost postavnih kazni, da se ima i on po zakonu ravnavati, da ima sam dovolj masla na glavi, ki se mu kar po obrazu cedi, ako ga zadene le žarek solnca.

Iz tega stališča smo se odločili, da prinesemo vrsto člankov, v katerih bode objavljena vsa zgodovina, vso stanje in vse posledice brezvestne Benkovičeve gonje. Hočemo torej enkrat pošteno pomesti. In ako bi to ne pomagalo, našli bi še druga sredstva...

II.

Najhujšo jezo ima dr. Benkovič proti brežiški policiji, zlasti pa proti njenemu vodju g. Karl Schalonu. V trenutku, ko je bil dr. Benkovič izvoljen za poslanca, si je pač mislil, da bode odslej s svojimi podrepaniki in zlasti z zapeljano prvaško mladino lahko delal, karkoli se mu bode poljubilo in dopadlo. Ali policija v Brežicah je stala vedno na stališču, da velja postava za vse enako in da se mora vsacega nanjo opozoriti, naj si bode to potem kranjski rešetar ali pa državni poslanec. To je Benkoviča seveda grozno jezilo. Kaj pa mislite, — on, ON, je vendar doktor in državni poslanec, — on se ne bode oziral na to, kar odreja policija ali pa — Schalon. Pa mu doslej vendar ni nič

nikdar bližini Brežic, ima veliko, veliko sreče. Žena, s katero živi, mu je pred kratkem povila — trojčke. Pač mnogo, mnogo božjega blagoslova.

Požarna bramba v Veliki Nedelji priredila je 2. t. m. ob priliki odpotovanja njenega do sedanjega načelnika g. oskrbnika Flucherja slovesno veselico. K veselici dospelo je tudi več gostov od požarnih bramb v Ptuj in Ormužu. G. Flucher, eden najvrlejših in splošno spoštovanih mož, je oddal najprej načelniku okrajne zveze požarnih bramb g. Joh. Stendte inventar brambe, ki se je našel v polnem redu. Potem se je vršilo požarniško zborovanje, na katerem je podal g. Flucher v prvi vrsti svoje poročilo. Povedal je, da ima inventar velikonedeljske požarne brambe vrednosti 5033 kron in se je skoraj izključno iz lastnih sredstev nabavil. Požarna bramba je danes brez dolgov. Temu se ma v prvi vrsti g. Flucherju zahvaliti, kajti on je znal s pametnim gospodarstvom in pridnim delom društvo razviti. Tako je svoj čas ustanovil v prid požarni brambi filijalko družbe za poabno sadja. Na ta način je pridobil požarni brambi dobička za 2600 kron. Nadalje je svoj čas enkrat iz lastnih sredstev požarni brambi 100 kron podaril. Za zrejo krmilne repe, ki je tehtala 11 kil, dobil je dobiček 100 kron v letu, katere je istotako požarni brambi podaril. Na tako se večkrat. Da dokaže svojo požrtvornost napram potrebni požarni brambi, daroval ji je g. Flucher v slovo še nekaj čez 50 ron. Iz vsega tega se vidi, da je prinesel g. Flucher požarni brambi ne samo moralne temer še tudi denarne žrtve. In tudi v tem oziru mu je vsa čast! Požarna bramba šteje danes 28 članov, ki obžalujejo vsi iz srca, da mora g. Flucher slovo vzeti. Na zborovanju so govorili še hauptman Steudte, ki se je Flucherju za njegovo delo v imenu deželne zveze zahvalil. G. Inhart je spodbujal zbrane k pridnemu delu za požarniško stvar. Splošno se je g. Flucherja poslo, naj tudi zanj naprej veliko-nedeljske požarne brambe ne pozabi. V ta namen imenovalo ga je tudi za častnega člana požarne brambe. Zborovanje se je udeleženci pri časi vina še dolgo zabavali. Čast g. Flucherju, katerega se je nasprotniške strani tako grdo in neosnovano upadalo, čast mu, da je vnel v srce resnih ož iskro potrebne požarne brambe. Njegovo lo boče uspevalo!

Iz Velike Nedelje se nam piše: Z veseljem iznanim našim somišljenikom, da smo ustanovili veteransko društvo z nemško komando. Ibi prvaški izdajalci se seveda kar penijo od me jeze; pa to nam ne dela sivih las. V čast štejejo, da smo cesarja služili, tam se dobro msko naučili in to zvestobo tudi hočemo drti. Vsaj je lepše ako človek zvest ostane svoji vladarju, kot pa izdajalec postati. Žalibog se to danes med našim slovenskim ljudstvom di, da Srba častijo, tja vlečejo svojo zvestobo, s tem grdim postopanjem blatijo sebe in naš rod. Pa tako postopanje nima nikjer sreče, ker izdajice hitro za ušesa prime. Mi pa vam izkramo: živeli veteranci, vsa čast vam!

Iz sv. Marjeta na dr. p. se nam poroča: činska volitev. 26. januarja 1909 smo imeli kaj občinsko volitev. Pri tej se je naredilo od zani klerikalcev toliko napak, da se je vložil ti volitvi ugovor. Napak je bilo, ako ravno naši nasprotniki tako „pametno“ delovali, 16. č o tej zadevi bomo svoj čas že se poročali.

Iz sv. Lovrenca sl. gor. se nam piše: Pri s ni miru in zmiraj se hujska proti miroljubn ljudem, kateri niso zagriženi Srbi ali Rusi. kaj se napadajo osebe, katere vendar skrbijo, se naši pridelki pokupijo? Ako imate res ičanstvo ne samo na jeziku, ampak tudi v n, tak dajte vendar enkrat mir. Ako ste res kristjani, dajte mir, drugače smo primorani, nemških listih razodeti vaše lumparije; ako se lo potem tudi nemški kupci ogibali našega ja, od katerih še danes res veliko denarja imo, ni to naša krivda!

Zaradi ponarejenja denarja so zaprli v Konh fotografu Joh. Tomse. Baje je bil v zvezi onarejanja denarja na ptjskem polju.

Lepi tički. V Celju so vjeli širri 11—14 je smrkoline, ki so v nemški cerkvi nabiral- u drli in denar kradli. Dva teh mladih tatov sinova krčmarice prvaškega „podpornega šta“ in rogovilita že zdaj dostikrat s hujska-

jočimi pesni po Celju. Mati naj bi jih raje učila poštenosti nego hujskanja in narodnostne gonje.

Brata umoril je v prepiru v neki krčmi v Zgornjem gradu Franc Spech. Divjak je hotel najprej lastnega očeta preteptati in ga je tudi ranil. Ker se je brat za očeta potegnil, ga je zabodel in tako težko ranil, da je umrl.

Iz Koroškega.

Iz Sel (Zell) se poroča listu „Freie Stimmen“ m. dr. sledeče: Splošno se hvali naravne krasote selske doline. Žalibog, da tuji te lepe pokrajine ne bodejo več obiskovali, ker se kažejo mogočnejši tamošnjega prebivalstva za nasprotnike Nemcev. Vsa pokrajina kaže sicer na zvezo z nemškimi severom; na jugu pa onemogoči strma Košuta zvezo s slovansko Kranjsko. Prebivalci te krasne doline so gotovo v vsakem oziru vezani na promet z Nemci, zlasti zato, ker jim poljedelstvo pri danih razmerah ne more dosti nesiti. Ali tamošnji mogotci se brezobzirno proti vsemu borijo, kar je nemškega. Občina Sele poskuša celo, občeovati z oblastmi edino v slovenskem jeziku. Občinskega pisarja dela znani dr. Brej iz spodnje Štajerske (Ponikve). Prvaški agitatorji od zunaj so našli hitro v Selah dobra tla. Najhujsi pa je v Selah boj za šolo. Šele leta 1895 nastala je tam enorazredna šola, kateri se je kmalu potem drugi razred priklopil. Šola je bila utrakvistična, kar tamošnjim pravdom, zlasti pa župniku Nagel ni dopadlo. Tako so tudi tako dolgo delali, da so l. 1899 razdelili šolo in uresničili dva razreda, od katerih je ostal eden utrakvistični, drugi pa čisto slovenski. In obe šoli stojita pod enim vodstvom ter sta v eni hiši. Hujskanje proti utrakvistični šoli pa je šlo naprej; pomagal mu je tudi župan Uznik. Veliko prebivalcev selske doline seveda s tem Nemcem sovraženim postopanjem ni bilo zadovoljno. Kdor občuje s kmeti, sliši v tem oziru prav čudne glasove. Tako je dejal neki stari kmet: „Rad bi dal par stotakov, ko bi le toliko nemškega znal, da bi zamogel prodati svoje dile“. In neki mlajši prebivalec je menil: „Ako bi mi hotel kdo to malo nemščine, katero znam, vzeti in bi mi hotel zanj najlepše posestvo v Selah dati in jaz naj bi šel potem še enkrat k vojačom, rekel bi mu: lepo se zahvalim“. — Tudi babjeverstvo se rabi, da se hujska vsaj med starimi babami v Selah proti nemški šoli. Babe govorijo zdaj vse mogoče o peklu in vragu proti nemški šoli. Nadalje trdijo prvaški hujskači: Ako se ljudje nemškega učijo, bodejo se izselili in kmet ne boče dobil več poslova. Kakor da bi se le slovensko govoreči ne znali poiskati službe na Kranjskem! Neki posebno pametni pravak je celo dejal: „Nemško znati je že dobro, ali nemško se učiti, je slabo!“ Ali tudi v Selah pošiljajo bogatejši svoje otroke proč, da se nemškega priučijo. — L. 1906 izvolilo se je župnika Nagel za načelnika krajnega šolskega sveta. Zdaj je pričela hujskarija iz novega. Šolski svet je pošiljal dopise oblasti nazaj, češ da na Selah noben človek nemškega ne razume. Druge spise se je pustilo nerešene ležati. Ko pa je župnik videl, da je ljudstvo vendar v pretežni večini zato, da se nemščina uči, prišel je na novi trik. Delal je zmešnjavo kjerkoli je bilo mogoče. Neki učitelj Schmidt je na šolsko steno široki plavordečo-beli trak naslikal. In končno se je celo zlasti od strani župana hujskalo na šolski štrajk, ki je tudi od 19. julija do 31. avgusta trajal... To je bilo končno tudi kmetom že preneumno. Septembra lanskega leta je prišlo več selskih kmetov k deželni vladi v Celovec in prosilo, naj se jim za božjo voljo vendar nemško šolo pusti. Le eden teh kmetov je govoril malo nemškega, ali vsi so hoteli vsaj za svojo deco nemški poduk itd... Mi vprašamo oblast; kaj misli ukreniti glede te fanatične gonje pravkov. Ali čaka oblast morda na to, da se bode — ljudstvo samo pomagalo? Ljudstvo na Koroškem ne mara hujskarije. Nemščina je potreba, zveza, skupno delo z Nemci pa istotako! Oblast, stori svojo dolžnost!

Letošnja državna podpora povodom suše in nje napake.

Kakor se je v tem listu že večkrat čitalo, je sklenila vlada gotovo svoto denarja v ta

namen porabiti, da se nakupi krma in slamater se po primerno nizki ceni kmetom prepusti.

Na prvi pogled je to res jako hvalevredno za videti, toda če si to akcijo natančneje pregledamo, stvar ni tako hvalevredna kakor bi si kedo mislil. Storila se je pri tem počenjanju napaka za napako; prva in glavna napaka je pač bila ta, da je vlada vkljub hvalevrednega prizadevanja c. k. kmetijske družbe, c. k. namestnije, raznih c. k. glavarstev in nekaterih marljivih poslancev dovolila smešno malo svotico v ta namen. Če je vlada hotela s to podporo doseči, da ne napravi pomanjkanje krme prehudi vtis na napredek naše živinoreje, da se ohrani vsaj najboljša plemenska živina, bi se bila mogla suši primerna svota dovoliti, tako da bi vsi posestniki brez izjeme na število živine lahko pri vladi krmila naročali in tudi dobili, kajti nesmisel je, onega kmeta kateri se edino z živinorejo peča, večinoma nobenih drugih dohodkov nima, zavoljo tega od podpore izključiti, ker redi — nad deset glav živine. Ravno tisti kmetje, kateri redijo večjo število živine, imajo po navadi lepo mlado plemensko živino, in na to živino se je vprid italjanskega mašetarja popolnoma pozabilo.

Pa dostikrat so bili ti kmetje, ki redijo nad 10 glav živine, še le bolj srečni ko oni koji redijo manj.

Prvi se vsled te modre odredbe vsaj niso zanašali na krmo, medtem ko so zadnji trdno upali da dobijo krmila tem gotoveje v naročini množini, ker so si ja itak manj naročali nego jim je vlada dovolila naročati.

Dragi bralec, ne boš verjel, da so postavim v rogaškem okraju kmetje komaj 14% naročene množine dobili; kaj si naj s tem pomagajo — cena pri goveji živine je medtem tako znatno padla, da se živinče le še za veliko zgubo prodati da; kako pa naj vbogi kmetič in kočar zdaj s to državno krmo in slamo svojo žival preživi, to ne vem. Znani so mi slučaji ko je posamezen — slišite in strmite — 10, rečem deset kil sena dobil; precej je takih katerim je bila usoda tako mila da so dobili 30 kil.

Tu in tam je bil seveda kateri tudi bolj srečen, če si je namreč naročil 2000 kg sena ga je potem v resnici 280 kil dobil. Le edini slučaj mi je v okraju znan, da je eden posameznih dobil 2200 kil slame, gotovo pa je ta gospod naročal svoječasno najmanj en cel vagon za se.

Kakor se sliši so nekateri okraji v tej zadevi nekaj na boljšem; tako sem od zanesljivih uglednih možov v gornjegradskem okraju zvedel da so tam posamezni dobili po 20—30 in še več metercentov sena in celo po pol vagona slame, to je gotovo tudi popolno primerno; neprimerno pa je razmerje med našim okrajem, v katerem cele občine komaj po 10 metercentov dobijo in med prej navedenem gornjegradskem okrajem, kje posamezniki po petkrat več dobijo ko pri nas ena občina.

Rad verjem, da se je vsak c. k. glavar in posebno še ptjski za kmete v njegovem okolišu z vso močjo potegoval; ne vem pa kako so ravnale potem više in najviše inštanace.

Ena velika napaka se je zgodila pri občni delitvi na glavarstva od strani c. k. namestnije oziroma glavnega pomožnega odbora v Gradcu in sicer skoz to, da so se ozirali na naročeno množino in ne na število živine.

Samoumevno je, da bo tisti kmet kateri ima za čem, več krme za isto število naročil nego oni ko še dostikrat za sol nima; tako je naprimer naročal kmet A. v neki vasi pri Gornjem gradu za 8 glav živali 48 metercentov sena in 38 metercentov slame, medtem ko je zadolžen kmet T. blizo Rogateca tudi za 8 glav naročal 800 kg sena in 300 kg slame. Če bi se bilo oziralo na število živine bi naš kmet T. pri Rogatecu potem gotovo naročeno množino polno dobil, medtem ko bi se kmetu A. primerno manj dalo.

Znano pa mi je da je A. za 8 glav živine najmanj trikrat toliko dobil nego je kmet T. naročal za svoj 8 goved, naših T. pri Rogatecu pa je dobil okoli 120 kg sena in toliko slame; škoda da so časi čudežev nehali; potreba bi bila, da bi se tukaj z malim veliko nasitilo. Vlada je bila o posledkah suše pravočasno poučena, pregovor pravi; kdor hitro da, dva-

krat, in zares bi bila vlada takoj primerno svoto dovolila in naprimer v sosednji Italiji krmo lahko po jako nizki ceni nakupila, bi bila ta podpora kmetom povsodi v pomoč, tako pa je marsikateremu v škodo.

Najbolj prizadeti pa so še tisti posestniki, ki imajo nad deset glav živali ali iz drugih vzrokov niso krme dobili in si jo hočejo sedaj kupovati, kajti zastoj jo iščejo — vlada jo je po tako visoki ceni v naših po suhi hudo prizadetih krajih po trgovcah pokupila, da je marsikateri računajoči kmet naprvo vso živino in potem vso krmo prodal; kdo bi tudi ne, če je vlada domačo krmo po K 11-20 trgovcem plačevala. Če pomislim koliko so zaslužili pri tej podpori razni trgovci posebno pa železnice n. pr. pri slami (voznina od enega vagona slame je stala poprečno 400 kron) tak smemo pač trditi da je veliki del kmetom v podporo namenjene svote zašel v — druge žepe.

Drugi stanovski tovariši, uvidi da le v samopomoči leži naša bodočnost in ne zanašaj se na dostikrat z veliko reklamo naznanjene podpore.

Opravljalj skrbno Tvoje travnike, povlači, osnaži in osuši jih primerno, ne pozabi pa tudi jim potrebno hrano privoščiti; ravnaj skrbno in varčno z hlevskim gnojem, če Ti pa vkljub temu primanjkuje gnojja za travnik, poseži z pametjo po umetnem gnoju, če nisi o tem poučen zahtevej po bližnji kmet. podružnici ali občini dotičnega potovalnega učitelja da Tebe in Tvoje tovariše podučni.

Le tedaj če imaš Tvoje travnike in deteljišča v redu in dobrem gnojnem stanu lahko prihraniš od enega leta na drugo nekaj krme in to Ti pride v slučaju suše jako v prid.

Prepričan sem da so vsi merodajni krogi v zadevi te podpore po najboljšem mnenju ravnali, in ni moj namen s tem člankom koga osebno ali službeno napadati, čutil pa sem se poklicanega najkričeješe nedostatke pri tej podpori obdelodaniti in prosim tem potom naše gospode poslance brez razlike njih političnega mnjenja se o tej zadevi informirati, da se ne bode drugo pot davkoplačevalcem za njih denar naravnost škoda delala, kakor se je pri tej podpori v pretežni večini slučajev zgodilo.

V Kačjem dolu pri Rogatcu 26. 1. 1909.

Andrej Drogenik,
kmetovalec.

Gospodarske.

Lišaje pri teletih provzročajo večinoma glivice, ki so se naselile na kožo in se tam razvijajo nadalje. Odpravi se jih, ako se omije napadena mesta z zmesjo, obstoječo iz 1 dela karbolne kisline in 20 delov vode, ali pa ako se jih odgrne s karbolnim oljem, obstoječim iz 1 dela karbolne kisline in 10 delov repičnega olja Bolna teleta naj se loči takoj od zdravih. Postavi naj se bolna teleta na svažen prostor in pere naj se jih vsak dan z milnico, da bodo čisti, nato naj se jih dobro odgrne, da se posuše in na to ponovno namaže z ome-njeno zmesjo. Če se jih vsak dan zadostno osnaži s četjo in se jim nastilja s suho steljo, odpravi se lišaj v kratkem. Tudi če se vzame ščet iz korenin in to pomoči v kreolin ter napadena mesta 2 krat na teden ž njo odgrne, odpravi se lišaj. Prežene se lišaje tudi z zmesjo, obstoječo iz 1 dela petroleja in 3 delov repičnega olja, ako se žival na prejšni način oriba.

Da se breja kobilja vsak dan nekoliko spre-hodi, je neobhodno potrebno. Ne sme pa nikakor tekat, ampak hoditi sme le korakoma. Zelo je treba tudi paziti, da ne pade, zato naj se je ne vozi po gladkih ali opolzljih potih ali celo po poledici. Naj se jo ne pušča tekat po dvorišču ali drugod, ker če ni vsak dan na prostem, preveč teka, lahko tudi pade, se lahko preveč spoti in na to prehladi ter potem zvrže. Zato naj se jo vodi na povodu okrog. Posebno če ji zatekejo noge ali mlečne žile, katere zatečejo pogostoma celo do prednjih nog, naj se pelje kobilu večkrat na sprehod.

Pri preskrbovanju bikov gleda marsikateri na to, da bi prišel po ceni do bika plemenjaka, zato kupi najraje tele ali bikke, ki je star še le nekaj mesecev. Niti v glavo mu ne pride, da se pri tem lahko hudo zaračuna, kajti marsikatera žival, na katero je prej toliko držal, pokaže pozneje velike hibe in treba je dobro pre-misliti preden se jo rabi za plemenje. Kdor že prav hoče kupiti teleta ali mlade bikke, kupi naj jih le tam in od takih rej, kjer mu je natančno znano, da so se obnesle že skozi več let in se da z gotovostjo sklepati,

da so prešle vse dobre lastnosti od staršev na mladi rod. Če so se starši skozi in skozi dobro obnesli, imel bode vsaj nekako zagotovilo, da bodo tudi mladiči taki. Celo oni, ki se razumejo glede tega, ali bo mladič poz-neje za plemo sposoben ali ne, se pri kupovanju mla-dine lahko pogostoma zmotijo. Zato naj se kupi za plemo raje bikke, ki so stari 12—15 mesecev, ker so ti telesno že bolj razviti in je pri takih lažje razločevati boljši material od slabšega. Ako so bikki telesno lepo razviti in izvirajo od takih staršev, katerih potomci so stalno podedovali dobre lastnosti istih, se lahko precej gotovo sklepamo, da bodo tudi ti enaki. Pri takih pasmah, ki se kasneje razvijejo, naj se kupi raje bike, ko imajo 15—18 mesecev.

Ako sod na kakem mestu pušča, ustavi se najlažje, ako se ga zamaže z naslednjo zmesjo: Vzame se 2 1/2 utežna dela loja 2 utežna dela voska in 4 utežne dele prešije masti ter se vse skupaj raztopi in dobro premeša. Ko se je nekoliko ohladilo, primeša naj se še 2 1/2 utežna dela presrečane pepela in shrani kje na suhem. Kadar se hoče mesto, kjer sod pušča, zamazati, naj se ono mesto najpoprej skrbno očisti, nato gornjo zmes nekoliko segreje nad gorečo svečo in ž njo namaže.

Če se krava ponovno vozi k biku, a se noče obrežiti, dado ji nekateri nekoliko špirta, v kojem je raztopljena kafra, ali pa kafrovo tinkturo. Daje naj se kravi skozi kakih šest tednov vsak dan na koščku sladkorja ali v hostiji 6—8 kapljice kafrovega špirta ali 10—12 kapljice tinkture. Na vodi naj se ne daje, ker zgubita obe sredstvi moč s tem, da se iz vode izločita. Nekateri trde, da se je to sredstvo že češče prav dobro obneslo.

Brzjav.

Planina. Mariborski škof je dal dovoljenje, da se uresniči nova fara Planina. Prvi župnik je g. Franc Gartner.

Spodnji Dravograd. Vlak je povozil in v kose raztrgal delavca Jakoba Writzman.

Pragersko. Tu so našli na progi razme-sarjenega mrliča, katerega je vlak povozil.

Maria Rast. Iz vlaka je padel kurjač Josef Tauer. Kolesa so mu šla čez truh in so ga usmrtila.

Listnica uredništva in upra-vništva.

N. N. Kaj Vam pa v glavo pade? Glede poštenja ni hofrat Ploj tako občutljiv, kakor si Vi mislite. Mož ima svoje »nazore« o poštenosti. Mi seveda ne bomo odnehali. To ne gre, da bi taki ljudje vodilne vloge igrali. V kratkem ga torej zopet pozdravimo! — **Z. Zalec:** O Ježovnikovi bolezni ne vemo ničesar natančnega. Mislimo pa, da bi bila sveta dolžnost Ježovnika, da se v javnosti opraviči, zakaj ni glasoval za kmete. Celo klerikalni Pišek nam je pisal in se je opravičil. Ježovnik pa molči. Morda je njegova bolezen le — slaba vest. — **Maks:** Pišete nam, da zna Zelenik dobro »v dušku« piti? To že verujem. Ali pijan ni nikdar! Ne, pijan pa ni! — **Kostevz M. 16784:** »Stajerc« stane od 1. 1. 1907 naprej letno 3 krone in ne več 2 krone. S poslanimi 4 K, ki ste jih vpsalili 19. 1. 1909, plačana je naročina do 1. 7. 1908. — **Rudl M. Zavrh:** Naročina je plačana do 1. 8. 1908; za dva koledarja vpsalnih K 140 smo Vam vpisali za naročino. Z zaostalo naročino bomo do 1. 1. 5. 1909 počakali. — **Kračan 16532:** Denar sprejeli, lepa hvala. Plačano do 1. 3. 1910. — **Koren:** Denar sprejeli. Plačano do 1. 8. 1909. Lepa hvala! — **Pšeničnik, Vuhole:** Sprejeli 4 K. Plačano do 31. 12. 1908. Koledar se plača naprej, ker je pošto povzeje predrago. — **Slomšek:** List odpošljamo redno. Vprašajte torej pri Vaši domači pošti.

Loterijske številke.

Gradec, dne 23. januarja: 62, 76, 67, 29, 73.
Trst, dne 30. januarja: 77, 5, 7, 85, 6.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Konjski hlapec

se išče, mora znati nemško in slovensko pisati in brati; trajna služba in dobra; pogoji: mesečna plača 50 K, stanovanje, kurjava, vrt, njiva, svinjak (za 1 komad); najbolje oženjeni mladi ljudje z manjšo družino; žena ima tudi dnevni zaslužek; ponudbe na naslov »Brun-nerversendung Römerquelle in Kärnten, P. Küttelach«.

najuspešnejše sredstvo za čiščenje krvi

prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL
legitimirani izdelovalec od njegovega strica pok. prof. Pagliano iz-najdenega in po njegovem originalnem receptu vestno narejenega preparata. Postavno priznan glasom odloče najvišjega sodnega dvora (Benetke 1903) in od sanitetne nadoblasti.

Kupil sem
4.000 ur-budilnic
od falične firme; preje K 4—, zdaj K 240 komad s 3 letno garancijo. Pošlje po napre-pilaču (tudi marke) Max Bühel Dunaj IV. Margaretenstrasse št. 27/27. 752

Posestvo 61
na prodaj z gostilno in trgo-vino, nova, zidana hiša, pol ure hoda od Celja pri glavni cesti, lepi vinograd, njive, trav-nik, sadno drevje, gozd, vse v najboljšem stanu, se prodaja za 15.000 kron zaradi rodbinskih razmer. Kupci naj se ogledajo pri upravnistvu »Stajerca«.

Vinog
3 jobe v najpo-največ Ridlinga ali na eno leto malo ceno v na-pove upravnistvo.

Za nevest
Velika izbira štofov za obleke, židanih perila za telo in postelj, odej za postelj, komadov oblek itd.

Adolf WESSIA
Maribor, Draugasse.

Pridna učena prodajal
zmožna nemščine in slovenščine, se sprejme nimi pogoji v večji trgovini z mešanim blagom kraju. Vstop 15. februarja ali najkasneje 1. Ponudbe na g. Adolf Orel, Šostanj pri

Več hiš za stanova
in prodajalne

v Ptuj in okolici ter tudi manjša p bližini mesta se ugodno prodajo. Vpraš MA „Realitätenverkehr“, poste restante

Proda se
prav lepo posestvo! Hiša in gospodarsko poslopje z opeko krito. Na hiši sta dva koncesijona, gostilna z mesninih blagom in se sme v hist. znanje pit. za studenec z dobro pitno vodo, vrt, sadonosi, mali vin niki in njive, vse v dobrem stanu in v lepi ravnini. Pa domačija, ki meri 7 joh za 3500 goldinarjev, ali celo meri 14 joh za 5400 goldinarjev. Se lahko red 12 s samim lepin, pitanim foitrom. Posestvo leži pri glav uro od Slovenje-bistrške kolodvora proti Makola

Proda se
Kmetija

se prodaja zaradi družinskih razmer; je v dobrem stanu, poslopje, dvojno podstrežje, ki je samo stalo čez 600 kom, hlev, prostorni skedenj, se dvojno hišno poslopje so lahko najemniki, mlin, žaga, redi se lahko 18 ga svojem, leša 28 oralov, 8 oralov travnika, 13 oralov pašnika. Cena je 10.000 K brez odbitka. Ako kdo kupi stoji in leži z dogovorom posestnika vse po nizki cen več izvedeti, naj se pismeno ali ustmeno obrne na p. d. Kranik v Močuli, št. 13, pošta Labud, Kr

Proda se
Kmetija

Proda se
Kmetija

Proda se
Kmetija

Proda se
Kmetija

Proda se
Kmetija

Proda se
Kmetija

Proda se
Kmetija

Proda se
Kmetija

Proda se
Kmetija

Proda se
Kmetija

Proda se
Kmetija

Proda se
Kmetija

Rane

vseh vrst naj se varu-

jejo skrbno pred vsako nečistostjo,

kajti valed te postane lahko najmanjša rana nevarna in v-
lika. Že 40 let sem se rabi omehkajočo Pragersko dema-
zavo kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane,
znanja vnetje in bolečine, vpliva hladilno in pospešuje
sploh zdravljenje.

razpošilja se vsak dan
1 cela doza 70 vin., 1/2, 50 vin. po pošti
proti naprej-plačilu 3 K 16 vin. se pošlje
franko 4 doz, za 7 K pa 10 doz, in to na
vse avstro-ogrsko stacije.

Vsa dela zavrtkov imajo postavno varstveno
znamko.

Glavni depot:

B. FRAGNER, c. k. dvorni liferant.

Apoteka „zum schwarzen Adler“

Praga Klineiseite, Ecko der Nerudagasse No. 203.

Skladšče v apotekah Avstro-Ogrske.

Zmožni kovač

(Zeugschmied)

sekiro, lopate, motike itd. in zmožni kovač
a pluge se takoj proti dobremu plačilu sprej-
eta pri g. Anton Tischler, Vitanj (Weitenstein).

Meščanska parna žaga.

na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj
raven klanice in plinarske hiše postavljena je
nova parna žaga vsakemu v porabo.
sakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj raz-
aga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in
spahati i. t. d.

Pooblaščen in zaprisežen civilni geometer

Richard Stiger

v MARIBORU, Tegetthoffova cesta 44

prilagojena za vsa dela, ki spadajo
stroko merjenja zemljišč kakor so:
delitve zemljišč, omejitve, do-
ločitve mej, združitev zemljišč,
pravnjanje zemljišč, meritev zemljišč
na železnice, ceste, mestove.
meri tudi manjša posestva, kakor
bele občine, lovska okolišča,
dela načrte stavb in drugih pred-
metov.

20 kron

ptujskem mestnem sopar-
nem kopališču

dobijo odmahal kopele s tlaponom po slede-
h jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob
uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik
1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 kraj-
carjev.)
vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer
Badeanstalt).

20 kron

lobi tisti, ki mi takoj 2 dekli, eno k otrokom
eno za gospodarstvo na Koroško priskrbi.
NE ponudbe pod „20 diskret“ v upravnishvo
„Štajerca“.

DENDRIN

(karbolinej za sadno drevje, ki se takoj v vodi raztopi)
izkazalo se je imenitno v zimski dobi
1907/1908.

Prospekti, atesti in vzorci brez strokov.

Tovarna karbolineja R. AVENARIUS
Amstetten, Nižjeavstrijsko.

Prodaja se pri:

V. Leposcha, Ptuj.

V. Schulfink, Ptuj.

Iščem kompanjona ali prodam žago,

mlin, kovačijo, tovarno samokolnic in veliko vodno
moč na lepem kraju blizu (10. min.) kolodvora.
Več pove upravnishvo tega lista.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne

GESUNDHEIT DEM KRANKEN.
STÄRKE DEM SCHWACHEN.

kapljice.

Staro slovito, izvrstno
delujoče sredstvo pri
bolezni v želodcu in
črevih, — osobito se
priporočajo — pri za-
prju in nerednem od-
vajanju — pehanju, —
kongestiji — pomanj-
kanju teka, krčih itd.
Nedoseženo sredstvo za

vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vseh signoren. Cena je za
12 steklenic (1 dvanajststorič) 5 K franko na vsa-
ko pošto po povzetju ali če se pošlje denar na-
prej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da
se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

778 lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija).

Posestvo.

Zaradi starosti sem primeran posestvo po ceni prodati, ki obsega
lepo hišo in stalo, vse pohištvo v 3 sobah, v preši in v 2 kletih.
Vinograde sem obrezal, zdaj bo treba kopat, travnike pograbit,
nive in vrt obsejati. Ako bi imel kupec veselje, premog (Kohle)
kopati, se nahaja v tem posestvu. Cena je 12 sto goldinarjev,
6 sto je gor, drugo dobim jaz; kdor hoče več vedeti, naj pride
pogledat; pride se skozi Zice do Skedna, skozi Puntive mimo
spodnje Gorice, skozi Dramlje pa na Grušce v Pletovarije.
Widmar.

Budilnica s stolpovim zvonenjem K 650

z zvonomi kakor v stolpu

Iz kvaliteta, 3 ožeti, bije cele in polo-
vične ure, budi z močno glavnim stol-
povim zvonom, gitemica ki svetli po noči,
lepo polirano okvirje, mudi 30 cm.

K 650

3 leta garancija. Pošiljatev po povzetju.

Max Böhnell, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27.

Katalog s 5000 slikami zastoj in po-
štine prosto. 690

Pozor, gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo iz-
vršujem že več nego 30 let, se
mi je posrečilo iznajti najboljšo
sredstvo za rast brk, brade in
proti izpadanju brk in las
in to je KAPILOR št. 1. On
deluje, da lasje in brke postane-
nejo gosti in dolgi, odstran-
juje pralaj in vsako drugo
kožno bolezen glave. Naroči
naj si vsaka družina. Imam mnogo priznalic in zahval-
nic. Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h,
2 lončka 5 K.

Narocajte samo pri meni pod naslovom

Peter Jurišič

lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji.

Svarilo

pred osleparjenjem!

Opozorjam cenjene čitatelje tega lista,
da postanejo tuji v zadnjem času se-
pet moje izrazite ter da prodajajo na-
vadne plehnate ure, ki se jih doli pa-
vsod po K 3—, kot prave „železnike
Roskopf“. Prave „železnike Roskopf“
ure, katere prodajajo že mnogo let v
polno zadovoljnost c. k. državnih želez-
nic, se dobijo le z zgornjajo varstveno
marko po moji firmi in so vsa druga
naznanila navadne sleparije.

Moja originalna „železnika Roskopf“
koša brez sekundnega kazalca K 7—,
s sekundnim kazalcem K 8—, 3 leta
garancija. Se pošlje po povzetju

Max Böhnell, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27

urar, sodn. zapris. cenilnik in strokovnjak.

Katalog s 5000 slikami zastoj in po-
štine prosto. 692

Predno

705

prosite za osebo, hipotekarno ali realno

posojilo

zahtevajte brezplačni prospekt

Meller L. Egyed, Budapest

XI. Lónyai-utca 7. — Telefon interurban 46—31.

Kolo za vodo

(Wasserradgründl)

okroglo, 5 m dolgo, 50 cm. debelo, staro, v
dobrem stanju, primerno za žago na vodo, bi
hotel kupiti g. Franz Cleinschich, Twimberg na
Koroškem.

Za bolnike! Za trpeče! Za zdrave!

Proti še tako močnim in zastarelim
slučaji: revme, gihta, boleznij žive, glavo-
in zobobola, bolečin v hrbtu in v mu-
skeljih, bolenja v strani, bolečin nog
napenjanju, se hvali splošno na mnogih
klinikah praktično izkušeni, od ca. 1000
zdravnikov priporočeni, takoj bolečine od
stranjajoči

Ichtymomentol.

Patent v vseh državah. Večkrat premijirano. Nedo-
sežen v zdravilnem vplivu! Uspeh presenečljiv! Čez
15.000 zahvalnih pisem. — Edina razpošiljatev in fabrika:
Kemični Laboratorij apotekarja

Bohoradovany (via
Lávek) oddetek 23.

Franko-rapošiljatev od 5 steklenic naprej proti pošiljati
6 K—, po povzetju 20 vin. več 10 steklenic franko
K 10—, 25 steklenic franko K 23—.

Štiri tedne na poiskunšno

in ogled razpošiljam svoja
kolesa (bicycle) proti pov-
zetju. Deli koles čudovito
ceno in dobro.

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 103
a. d. Staatsbahn, Böhmen.

Geno perje za postelj

ena kila sivega, slisanega K 2—, na pol belega K 280, belega
K 4—, prima mehke K 6—, visoko prima, najboljša vrsta K 8—,
peregje (daunen) sivo K 6—, belo K 10—, od 5 kil naprej franko!

Gotove postelje

iz lesnega, rdece, plave, rumeno ali belega inleta (Nanking), ena
tuhna, velikost 170x116 cm. z 2 glavnima blazinoma, 80x80 cm.,
dobro napolnjene, z novim, sivim, čistim, krepkim in trajnim per-
jem K 16—. Napol-daune K 20—, daune K 24—, tuhna sama
K 12—, 14—, 16—, glavne blazine K 3—, 250, 4—, pošlje po
povzetju, zavoj gratis, od K 10— naprej franko

Max Berger, Deschenitz št. 229, Böhmerwald.

Kar ne dopade, denar nazaj ali izmenjava. Cenik zastoj in franko.